

เยี่ยมหมู่บ้านผักกูด ที่ลานสกา

นิพนธ์ สุขสะอาด

ผักกูด พืชตระกูลเฟิร์น ชอบขึ้นในที่อากาศชื้น เติบโตได้ดีในธรรมชาติแถบเทือกเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช จากการนำผักกูดมาประกอบอาหารพื้นบ้าน เริ่มได้รับความสนใจจากคนเมืองมากขึ้น กลายเป็นสินค้าขึ้นห้างโด่งดังไปทั่ว ในนาม “ผักกูดบ้านเสมา” อีกหนึ่งในเมนูอาหารสุขภาพ ที่จังหวัดส่งเสริมเน้นหนักให้ปลูกในพื้นที่ดินดี น้ำดี อากาศดี (ที่สุดในประเทศไทย) ผลผลิตเลยออกมาดี สนองนโยบาย “นครเกษตรสุขภาพ เกษตรคุณภาพ พืชอาหารปลอดภัย และนครรอยดี” ของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ห่างจากตัวเมืองนครศรีธรรมราช ไปทางทิศตะวันตกผ่านเส้นทางถนนสาย ๔๐๑๕ ไปประมาณ ๑๖ กิโลเมตร เจอสถาปัตยกรรมที่มีรูปเหมือนพ่อท่านคล้ายวาจาสิทธิ์ องค์ใหญ่ดูเด่นเป็นสง่า สวยงาม น่าศรัทธา เลี้ยวขวาเข้าไปประมาณ ๒ กิโลเมตร จะเจอหมู่บ้านเสมา หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าดี อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความร่มรื่นด้วยแมกไม้หนาแน่นพันธุ์ทั้งมั่งคุด เงาะ ลองกอง จำปาตะ ลางสาต และอื่นๆ ดูเพียงผิวเผินเหมือนกับชาวบ้านแถบนี้ทำสวนผลไม้เฉกเช่นชาวสวนที่เราพบเห็นทั่วไป แต่ถ้าดูดีๆ ภายใต้โคนต้นไม้ผลระหว่างแถว และที่ว่างๆ บริเวณบ้านรวมไปถึงที่ราบลุ่มริมแม่น้ำลำคลอง จะพบพืชตระกูลเฟิร์นที่เรียกว่า “ผักกูด” ขึ้นอยู่เต็มทั่วบริเวณ ซึ่งชาวสวนสามารถเก็บยอดขายเป็นรายได้เข้าครัวเรือนทุกวัน และตลอดปี

จากการเปิดเผยของนายบุญโสภ จาเนียร แกนนำอาชีพเกษตรในหมู่บ้าน และกรรมการกลุ่มฝ่ายการตลาดเล่าให้ฟังว่า เฉพาะเกษตรกรในหมู่บ้านเสมา จำนวน ๗๔ ครัวเรือน ทำอาชีพเสริมปลูกผักกูดแซมในสวนผลไม้และพื้นที่ว่างเปล่า มีเนื้อที่กว่า ๑๐๐ ไร่ สามารถเก็บยอดผักกูดขายได้ทุกวัน โดยเฉลี่ยวันละประมาณ ๔,๐๐๐ มัด หรือประมาณ ๑,๖๐๐ กิโลกรัม ทำรายได้เข้าหมู่บ้านประมาณวันละ ๔๐,๐๐๐ บาท จากเดิมที่เกษตรกรเก็บยอดผักกูดไปขายที่ตลาด ต่อมาเมื่อมีผลผลิตมากขึ้นจะมีพ่อค้ามารับซื้อถึงหมู่บ้านและล่าสุด เมื่อเกษตรกรได้รวมกลุ่มกัน

ชัดเจนขึ้น มีผลผลิตที่มีคุณภาพดี มีปริมาณมากพอ โดยทางจังหวัดได้มอบหมาย ให้เกษตรจังหวัด และเกษตรอำเภอ เข้ามาแนะนำส่งเสริมในการจัดการผลผลิต และการตลาด ปัจจุบันนี้มีผู้มารับซื้อผลผลิตถึงบ้านเพื่อนำไปจำหน่ายโดยตรงให้กับบริษัทในเครือ ห้างเดอะมอลล์ ขยายที่ตลาดเกษตรกรบริเวณ ข้างศาลากลางจังหวัด ทุกวันศุกร์ ขายส่งให้กับพ่อค้าแม่ค้าในตัวเมือง นครศรีธรรมราช และขายในงานเทศกาล ต่างๆ ที่จัดโดยส่วนราชการ และภาคเอกชน เป็นการขยายโอกาส อีกก้าวหนึ่ง ให้เกษตรกรได้เพิ่มกำลังการผลิต และมีช่องทางตลาดที่กว้างขวางมากขึ้น

ด้านการส่งเสริมของภาครัฐ นายเสรีย์ เป้นดง เกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กล่าวว่า ตามนโยบายของจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรเพื่อให้จังหวัดเป็นเมืองแห่งเกษตรสุขภาพ เกษตรคุณภาพ พืชอาหารปลอดภัย และนครหอยดี โดยการส่งเสริมการผลิตสินค้าที่มีศักยภาพด้านการตลาด ส่งเสริมเป็นรายหมู่บ้านตามชนิดสินค้า มุ่งเน้นการผลิตอาหารปลอดภัยเพื่อป้อนสู่ครัวเรือน และครัวโลก ตามนโยบายของรัฐบาล โดยหน่วยงานในระดับจังหวัด ทั้งสำนักงานเกษตรจังหวัด พาณิชย์จังหวัด การค้าภายในจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอลานสกา จะหาช่องทางช่วยเหลือเกษตรกร ทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การเพิ่มโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเพิ่มช่องทางการตลาด การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และตราสัญลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ และอื่นๆ

นายเกษตร พูนจันทร์ ราษฎรอาวุโส อธิบดีนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรอำเภอลานสกา ในฐานะที่ปรึกษากลุ่มได้กล่าวในเชิงวิชาการว่า ผักกูดเป็นผักพื้นเมืองที่มีอยู่พื้นที่นี้มาตั้งแต่โบราณ แต่เกษตรกรเพิ่งจะหันมาปลูกเพื่อการค้าเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา ซึ่งนิสัยผักกูดชอบขึ้นในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ ดินตะกอนริมฝั่งแม่น้ำ และที่ๆ มีความชุ่มชื้นค่อนข้างสูง ขึ้นได้ทั้งกลางแจ้งและที่มีร่มรำไร เมื่อเกษตรกรหันมาปลูกเป็นพืชเศรษฐกิจ ก็จะต้องมีองค์ความรู้มารองรับ โดยเฉพาะเรื่องการปลูกตั้งแต่การเตรียมแปลง ซึ่งจะต้องขุดหลุม และรองก้นหลุมด้วยปุ๋ยอินทรีย์ ระยะห่างระหว่างหลุมประมาณ ๓๐ เซนติเมตร ถ้าเป็นพื้นที่ว่างเปล่า ๑ ไร่ สามารถปลูกผักกูดได้ประมาณ ๗,๐๐๐ หลุม วิธีการหาพันธุ์ก็ไม่ยาก แยกหน่อมาจากต้นเดิมในพื้นที่ หลังจากปลูกแล้วประมาณ ๔ เดือน ผักกูดก็จะเริ่มแตกยอด ก็เก็บเกี่ยวไปขายได้แล้ว แต่ผักกูดจะให้ผลผลิตเต็มที่หลังจากปลูกประมาณ ๒ ปี ส่วนเกษตรกรที่ปลูกเป็นพืชแซมก็ทำได้ และให้ผลผลิตดีขึ้นเรื่อยๆ แต่จะได้จำนวนต้นที่น้อยกว่า เพราะถ้าปลูกชิดโคนต้นไม่ผลมากเกินไปจะไม่ได้ เพราะแสงจะน้อยเกินไป ยอดและใบผักกูดจะออกมาไม่สวย

นิพนธ์ สุขสะอาด. “เยี่ยมหมู่บ้านผักกูด ที่ลานสกา” นครศรีธรรมราช. ปีที่ 44
ฉบับที่ 11 (พฤศจิกายน) : หน้า 27-29.

น้ำหนักร้อย ส่วนเรื่องการใช้ปุ๋ย เกษตรกรจะใช้ปุ๋ยเคมี สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ปีละ ๒-๓ ครั้งๆ ละครึ่งกำมือ/กอ สลับกับการใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก ผักกูดจะให้ผลผลิตดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความขยันของเกษตรกร เช่น ขยันในเรื่อง กำจัดวัชพืช การให้น้ำในช่วงแล้ง เป็นต้น ส่วนปัญหาที่พบ มีหนอนกัดกินยอดอยู่บ้างแต่ไม่ระบาดรุนแรง ส่วนมาก เกษตรกรจะพบปัญหาน้ำหลาก ทำความเสียหายแก่แปลงปลูกผักกูดที่อยู่ในบริเวณริมแม่น้ำลำคลองอยู่บ่อยๆ

โอกาสดีๆ อย่างนี้มีที่ไหน ที่มีทั้งศักยภาพของพื้นที่ดี ดินดี น้ำ (สะอาด) ดี อากาศ (บริสุทธิ์) ดี คนขยันดี ช่องทางการตลาดดี และทางราชการหนุนเสริมดี คนตำบลท่าดี โดยเฉพาะหมู่บ้านผักกูดบ้านเสมา จึงได้มีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ประกาศ

เรียน ท่านผู้อ่านสารนครศรีธรรมราชทุกท่าน ถ้าหากท่านมีความ บทความ หรือ ข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบสารนครฯ กรุณาส่งมาให้กองบรรณาธิการ พิจารณาได้ที่ห้องสารนครฯ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

๗๑ ถ.เทวบุรี ต.โพธิ์เสด็จ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

หรือ ติดต่อ คุณกริยาพล กรรณธนาญจน์ โทร. ๐๘๒ - ๕๑๕๗๑๑๘

Email : Sannakhon@hotmail.com

Facebook : สารนครศรีธรรมราช